

ผลของการใช้เทคนิคการตั้งคำถาม 5W 1H ในสื่อภาพยนตร์ เพื่อการเรียนรู้ที่มีต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์และความคิด รวบยอดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โรงเรียนสาธิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม

The Use of 5W 1H Questioning Technique of Film for Learning in Analytical Thinking Ability and Conclusive Thought of Grade 5 and 6 Students in Chulalongkorn University Demonstration School (Primary)

ประณาท เทียนศรี

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ความคิดรวบยอดและ
ศึกษาการตอบคำถามจากเทคนิคการตั้งคำถาม 5W 1H จากจากการใช้สื่อภาพยนตร์เพื่อการเรียนรู้
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W 1H วิชาสาระ
หนึ่ง แบบสะท้อนการเรียนรู้จากภาพยนตร์ แบบประเมินการคิดวิเคราะห์และการคิดรวบยอดโดยใช้
รูปแบบการวิจัยกลุ่มเดียวทดสอบก่อนและหลังเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่
ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย เทคนิคการคิดวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยวิธีถอดความ ดีความ และแปล
ความหมายของแบบสะท้อนความรู้

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์และคิดรวบยอดของนักเรียนภายหลังได้รับการฝึกทักษะ
การคิดวิเคราะห์และคิดรวบยอดโดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม 5W 1H พบว่านักเรียนมีความสามารถ
ในการคิดวิเคราะห์และคิดรวบยอดสูงกว่าก่อนเรียน โดยร้อยละ 100.00 มีระดับผ่านเกณฑ์ร้อยละ
80.00 ของคะแนนเต็ม

2. นักเรียนสามารถตอบคำถามผ่านเทคนิคการตั้งคำถามแบบ 5W 1H อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งคำถามเกี่ยวกับ Where, How และ What นักเรียนสามารถตอบได้มากที่สุดตามลำดับ และคำถามเกี่ยวกับ When นักเรียนตอบได้น้อยที่สุด

คำสำคัญ: การคิดวิเคราะห์และความคิดรวบยอด/เทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H/ภาพยนตร์เพื่อการเรียนรู้

Abstract

This study aim to investigate the ability of analytical thinking, conclusive thought of students in grade5 and 6 by using film for learning. The instruments of this study consists of (1) the 5W 1H questioning technique of film for learning lesson plans. (2) The film learning reflection (3) the 5W 1H analytical thinking (4) And Conclusive Thought for one group Pre – Post design evaluation form. Researcher collected all data and analyzed the data in term of percentage and mean. Researcher analyzed qualitative data by summarizing interpreting and translating of students learning reflection.

The findings of this study were shown as follow : 1) The post – test scores of analytical thinking and conclusive thought ability was higher than the pre – test scores 100.00 % 80 percent criteria pass. 2) The students' had moderate level using 5W 1H Questioning technique. They also used the question words Where, How, What and When respectively in their answers.

KEYWORDS: ANALYTICAL THINKING AND CNCLUSIVE THOUGHT/5W1H QUESTION TECHNIQUE/FILM FOR LEARNING

บทนำ

ทักษะของเด็กในศตวรรษที่ 21 จะต้องเป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยมีทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ และรู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเองเป็นส่วนประกอบสำคัญอย่างหนึ่ง ตามสภาพสังคมปัจจุบันที่เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ มีความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี จำเป็นที่เด็ก ๆ ต้องได้รับการพัฒนาให้เป็นคนที่มีคุณภาพโดยเฉพาะการคิดอย่างเป็นระบบ ซึ่งผลจากการสอบ PISA ปี 2015 คุณภาพการศึกษาของนักเรียนไทยต่ำกว่าเกณฑ์อยู่อันดับที่ 55 โดยมีการสอบวิชาวิทยาศาสตร์ วิชาคณิตศาสตร์และการอ่านล้วนเป็นวิชาที่เน้นด้านการคิดวิเคราะห์พบว่าเด็กไทยยังคิดไม่เป็น วิเคราะห์ไม่ได้ ไม่มีทักษะชีวิต ทั้งนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดคุณภาพผู้เรียนข้อหนึ่งคือ การที่ผู้เรียนมีทักษะการคิดพื้นฐาน และมีทักษะการคิดขั้นสูง เป็นปัญหาที่ต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วน ถึงแม้กลุ่มโรงเรียนสาธิตจะมีค่า

ผลของการใช้เทคนิคการตั้งคำถาม 5W 1H ในสื่อภาพยนตร์เพื่อการเรียนรู้ที่มีต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์และ
ความคิดรวบยอดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม

คะแนนเฉลี่ยทุกวิชาสูงกว่าค่าเฉลี่ยกลาง PISA แต่เพื่อเป็นการปลูกฝังและส่งเสริมทักษะการคิดให้กับ
ผู้เรียนอย่างต่อเนื่องมากยิ่งขึ้นโดยผ่านการเรียนจากภาพยนตร์เป็นสื่อกลาง ตามนโยบายของรัฐบาล
“ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” (Moderate Class More Knowledge) และสอดคล้องกับการจัดหลักสูตร
ตามแนวคิด Fun Find Focus ของโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม

การสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดความรักในการ
เรียนรู้และการรับรู้ ความสุขเป็นปัจจัยสำคัญของการเรียนรู้เมื่อมีความสุขแล้วจะเกิดการเรียนรู้และเมื่อ
เกิดการเรียนรู้แล้วย่อมมีความสุขเป็นวงจรที่สืบเนื่องกันไป (มารุต พัฒผล, 2557) การจัดการเรียนรู้ที่
เสริมสร้างการรู้คิดและความสุขในการเรียนรู้ที่พัฒนาการคิดของผู้เรียน โดยเฉพาะการคิดขั้นสูงเป็นสิ่ง
สำคัญและจำเป็นในการเรียนรู้และดำเนินชีวิต เช่น การคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดริเริ่ม
การคิดสร้างสรรค์ การคิดแก้ปัญหา ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีความสุข การเรียนรู้ไม่ได้
จำกัดอยู่เพียงแค่บทเรียนหากเป็นการเรียนที่เกิดประโยชน์และมีความหมายต่อผู้เรียนที่สามารถนำไปใช้
ในการดำเนินชีวิตได้ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงริเริ่มเปิดวิชาสาระหนึ่งคือการใช้ภาพยนตร์เพื่อการเรียนรู้
เป็นวิชาเลือกเสรี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ใช้สื่อภาพยนตร์มาพัฒนาการเรียนรู้สำหรับ
นักเรียนให้มีความรู้ควบคู่ความบันเทิง เปิดโอกาสให้นักเรียนเรียนรู้จากความรู้ที่สอดแทรกมากับความ
บันเทิง มาจากแนวคิดการจัดการเรียนการสอนแบบ Edutainment หมายถึงการได้รับสาระความรู้
ในรูปแบบของความบันเทิงสนุกสนาน การเรียนรู้อย่างสนุกสนานจะทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้
ความเข้าใจอย่างคงทน Edutainment มาจาก 2 คำคือ Education หมายถึงความรู้ คำว่า Entertainment
หมายถึงความบันเทิง Edutainment รวมเป็นการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อประเภทอิเล็กทรอนิกส์สื่อประเภท
อุปกรณ์เกมและสื่อประเภทสิ่งพิมพ์ที่ทำให้นักเรียนสนุกสนานเพลิดเพลิน โดยเนื้อหาความรู้ มีประโยชน์
และสร้างสรรค์

สื่อการเรียนรู้ช่วยสร้างความสนใจผู้เรียนได้เป็นอย่างดีซึ่งสื่อภาพยนตร์เป็นสื่อหนึ่งที่ช่วยดึงดูด
ความสนใจเพราะเป็นสื่อที่มีทั้งภาพเคลื่อนไหวและเสียงประกอบเรื่องโดยการย่อเหตุการณ์ต่าง ๆ มาอยู่
ในช่วงเวลาอันสั้นสามารถทำให้ผู้ชมมีอารมณ์ร่วมไปกับภาพยนตร์ได้อย่างมาก ถึงแม้ภาพยนตร์ที่ปรากฏ
บนจอเป็นเพียงการแสดง อีกทั้งมีการคาดการณ์ว่าเหตุการณ์ต่อไปจะเป็นอย่างไร ภาพยนตร์จึงเป็นการ
ถ่ายทอดเรื่องราวที่ผู้สร้างต้องการสื่อผ่านไปยังผู้ชม ซึ่งเหตุการณ์ต่าง ๆ ในภาพยนตร์ ถ้าเป็นเรื่องจริง
จะต้องใช้เวลานานเป็นเดือนหรือปี แต่เมื่อสร้างเป็นภาพยนตร์มีการย่อเหตุการณ์ให้อยู่ในเวลาอันสั้น
ดังนั้นภาพยนตร์จึงเป็นสื่อการเรียนรู้ที่ช่วยกระตุ้นกระบวนการเรียนรู้ ทำให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน
เมื่อเกิดความสนุกในการเรียนจึงพร้อมที่จะเปิดรับความรู้ คำแนะนำอื่น ๆ ตามมาเพื่อช่วยฝึกการคิด
วิเคราะห์ คิดรวบยอด ให้เกิดขึ้นกับตัวผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ที่ต้องมีทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม
ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี ทักษะการทำงาน ทักษะชีวิตที่ใช้ได้จริงและสามารถปรับตัว
ต่อการเปลี่ยนแปลงได้ สิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้นักเรียนต้องรู้จักคิดทั้งการคิดรวบยอดที่สามารถบอกข้อคิด
ที่ได้และการคิดวิเคราะห์เป็นการหาประเด็นสำคัญของเรื่องราว มีการแยกแยะ จำแนกเรื่องเป็นส่วน ๆ

บอกความสัมพันธ์ อธิบายเหตุและผลของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้ มีการประเมินค่าและตัดสินใจต่อเรื่องราว นั้นได้อย่างมีเหตุผล

จากข้อมูลในข้างต้นจะเห็นว่าการสอนคิดหรือสอนให้เกิดทักษะการคิดให้ตัวผู้เรียนเป็นปัญหา สำคัญ ครูผู้สอนต้องตระหนักและร่วมมือกันคิดหาแนวทางพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อสร้างให้นักเรียน คิดเป็น แม้ว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนคิดเป็นและมีกระบวนการคิดจะเป็นเรื่องที่ยาก แต่ก็เป็นสิ่งที่พัฒนาฝึกฝนได้โดยกระบวนการทางการศึกษา (ชัยวัฒน์ ววรรณพงษ์, 2543)จึงเป็นหน้าที่ ของครูผู้สอนแต่ละคนที่ต้องเสาะแสวงหา คิดว่าหาวิธีจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียน คิดเป็น จากแนวคิดที่เกี่ยวกับการคิดวิเคราะห์โดยใช้คำถาม 5W 1H เป็นความสามารถในการแยกแยะ เพื่อหาส่วนย่อยของเหตุการณ์ เรื่องราวหรือเนื้อหา กำหนดจุดมุ่งหมายในการวิเคราะห์ พิจารณาประเด็น ตามหลักการวิเคราะห์ ตั้งข้อสันนิษฐาน วิจาร์ณ แผลความ เพื่อช่วยในทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนฝึกทักษะ การคิดวิเคราะห์ผ่านการใช้สื่อภาพยนตร์ ผู้วิจัยจะใช้เทคนิคการตั้งคำถาม 5W 1H คือ ตั้งคำถาม ใคร (Who) ทำอะไร (What) ที่ไหน (Where) เมื่อไร (When) อย่างไร (How) และเพราะอะไร (Why)

ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการฝึกทักษะให้นักเรียนมีกระบวนการคิดวิเคราะห์ อย่างเป็นขั้นตอน สามารถนำผลที่ได้จากกระบวนการคิดวิเคราะห์ไปประเมินค่าและตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมต่อไป การใช้สื่อภาพยนตร์เพื่อการเรียนรู้จะมีส่วนช่วยให้นักเรียนเรียนรู้เนื้อหาที่เกี่ยวกับ คุณธรรมซึ่งเป็นเรื่องนามธรรม ให้นักเรียนเข้าใจสาระต่าง ๆ ได้ดีขึ้น สอดคล้องกับการใช้ภาพยนตร์ ในการเรียนการสอนของต่างประเทศ พบว่าสื่อภาพยนตร์เป็นสื่อที่มีประสิทธิภาพสำหรับการเรียน การสอนในสาขาจิตวิทยา สังคมสงเคราะห์ การแพทย์ การพยาบาล เป็นต้น (Rosenstock, 2003 อ้างถึงใน สุทธานันท์ กัลป์กะ, 2556) และภาพยนตร์เป็นเครื่องอำนวยความสะดวกในการทำความเข้าใจ ของนักเรียน เนื่องจากการนำสื่อภาพยนตร์มาใช้ในการเรียนการสอนมีส่วนช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหา วิชาในลักษณะที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น

ภาพยนตร์จึงเป็นสื่อทางเลือกที่สามารถชักจูงผู้เรียนให้เข้าสู่บทเรียน พัฒนาเป็นสื่อการสอนใน สถาบันการศึกษา เพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนในชั้นเรียนเกิดความสนุกสนาน ขวนติดตาม และ กระตุ้นการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งสร้างความจดจำ ความเข้าใจถึงบทเรียนในรูปของสื่อ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อภาพยนตร์ซึ่งเน้นทักษะ ด้านการฟังและการดูเพื่อพัฒนาความสามารถทางการคิดวิเคราะห์และคิดรวบยอด ทั้งนี้เพื่อให้ทักษะ การคิดวิเคราะห์และคิดรวบยอดควรแทรกตัวเข้าไปในทุก ๆ ที่ของการจัดการเรียนรู้ ที่ผ่านมาทักษะ การคิดส่วนใหญ่มักเน้นเฉพาะทักษะการอ่านเพื่อคิดวิเคราะห์ ไม่มีการใช้เทคนิคการตั้งคำถาม 5W 1H ในทักษะการฟังและการดูเพื่อการคิดวิเคราะห์และคิดรวบยอด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสามารถในการคิดวิเคราะห์และความคิดรวบยอด จากการใช้สื่อภาพยนตร์เพื่อการเรียนรู้
2. เพื่อศึกษาการตอบคำถามจากเทคนิคการตั้งคำถาม 5W 1H จากการใช้สื่อภาพยนตร์

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อภาพยนตร์ เพื่อมุ่งเน้นการฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ ความคิดรวบยอด จากภาพยนตร์ที่ผู้วิจัยได้คัดเลือกภาพยนตร์ที่มีคุณภาพเหมาะสมโดยพิจารณาจากเนื้อหาและการจัดระดับความเหมาะสมตามช่วงอายุในการชม กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม จำนวน 12 เรื่อง คือ The Day After Tomorrow, Cast Away, Terminal, Night at the Museum 1, Zathura, National Treasure 1, ET, Christmas Wish, Dolphin Tail, Sorcerer's Apprentices, Big Miracle และ We Bought A Zoo

นิยามคำศัพท์เฉพาะ

การคิดวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการคิดพิจารณาไตร่ตรองด้วยการจำแนก แยกแยะองค์ประกอบของสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือข้อมูลจากสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล เพื่อใช้ในการแก้ปัญหาและการตัดสินใจที่ถูกต้อง

ความคิดรวบยอด หมายถึง แนวคิด ความเข้าใจของบุคคลที่มีต่อวัตถุ การกระทำ ความคิด หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ โดยอธิบายลักษณะร่วมหรือความแตกต่างของสิ่งนั้น ๆ จึงถือว่าเป็นข้อสรุปของบุคคลหนึ่งเกี่ยวข้องกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

ความสามารถในการคิดวิเคราะห์และคิดรวบยอด หมายถึง ความสามารถในการคิดวิเคราะห์และคิดรวบยอดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม ที่เรียนวิชาสาระหนึ่ง ภาคต้น ปีการศึกษา 2559 ที่ได้จากการทำแบบประเมินการคิดวิเคราะห์และคิดรวบยอด ภาพยนตร์ หมายถึง กระบวนการบันทึกภาพด้วยฟิล์ม นำออกมาฉายเป็นภาพเคลื่อนไหว

วิชาสาระหนึ่ง หมายถึง วิชาเลือกเสรีที่ฉายภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาด้านคุณธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม

เทคนิคการสอนแบบตั้งคำถาม 5W 1H หมายถึง รูปแบบการสอนให้คิดวิเคราะห์โดยใช้คำถามซึ่งประกอบด้วย What (อะไร) Where (ที่ไหน) When (เมื่อไร) Why (ทำไม) Who (ใคร) และ How (อย่างไร)

กรอบแนวคิดหรือทฤษฎีพื้นฐานทางการวิจัย

ตัวแปรต้น คือ ลีอภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาด้านคุณธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H ในลีอภาพยนตร์

ตัวแปรตาม คือ ทักษะการคิดวิเคราะห์และคิดรวบยอด ผลของการตอบคำถาม

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม จำนวน 500 คน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาสาระหนึ่ง จำนวน 180 คนโดยจัดแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 6 กลุ่ม ๆ ละ 30 คน โดยแบ่งการเรียนรู้เป็น 2 ช่วง ๆ ละ 3 กลุ่ม จะใช้เวลาเรียนกลุ่มละ 9 สัปดาห์

เครื่องมือในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์ คิดรวบยอด โดยใช้เทคนิค 5W 1H วิชาสาระหนึ่ง จำนวน 12 แผน
2. แบบสะท้อนการเรียนรู้จากภาพยนตร์ เป็นการฝึกทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ คิดรวบยอด เพื่อการประเมินตนเองในสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้หลังจากที่เรียนจบวิชาสาระหนึ่งแต่ละเรื่อง
3. แบบประเมินผลการปฏิบัติงานการคิดวิเคราะห์ คิดรวบยอด โดยใช้เทคนิค 5W 1H โดยใช้เกณฑ์การประเมิน 3 ระดับ คือ 3 หมายถึง ดีมาก 2 หมายถึง ปานกลาง 1 หมายถึง ปรับปรุง และกำหนดเกณฑ์ค่าเฉลี่ย คือคะแนน 2.51-3.00 หมายถึง ดีมาก คะแนน 1.51-2.50 หมายถึง ปานกลาง คะแนน 1.00-1.50 หมายถึง ปรับปรุง
4. แบบทดสอบการคิดวิเคราะห์และคิดรวบยอด

การจัดเก็บข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำผลการทดลองที่ได้ไปวิเคราะห์ ผู้วิจัยดำเนินการวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์และคิดรวบยอด ก่อนและหลังเรียน สอน โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ตามเทคนิคการตั้งคำถามคิดวิเคราะห์ 5W 1H จากภาพยนตร์ 12 เรื่อง โดยมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนด้วยแบบวัดการคิดวิเคราะห์และคิดรวบยอด
2. ผู้วิจัยแนะนำนักเรียนเกี่ยวกับวิธีการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมฝึกคิดวิเคราะห์และคิดรวบยอด ดำเนินการฝึกโดยใช้เทคนิค 5W 1H

ผลของการใช้เทคนิคการตั้งคำถาม 5W 1H ในสื่อภาพยนตร์เพื่อการเรียนรู้ที่มีต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์และ
ความคิดรวบยอดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม

3. หลังจากการสอนจบการชมภาพยนตร์แต่ละเรื่องจะสอดแทรกกิจกรรมฝึกการคิดวิเคราะห์
และคิดรวบยอดทุกครั้ง นักเรียนทำแบบสะท้อนความรู้ของนักเรียนหลังจากชมภาพยนตร์จบในแต่ละเรื่อง
และนำข้อมูลที่ได้จากแบบสะท้อนการเรียนรู้มาเขียนสรุป

4. นักเรียนทำการทดสอบหลังเรียนด้วยแบบวัดการคิดวิเคราะห์และคิดรวบยอด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การทดสอบทักษะการดู การฟังเพื่อการคิดวิเคราะห์และคิดรวบยอด นำข้อมูลที่ได้จากแบบประเมิน
การคิดวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม 5W 1H มาวิเคราะห์โดยใช้การหาค่าร้อยละ (Percentage)
และค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และใช้เทคนิคการคิดวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยวิธีถอดความ ตีความ และแปล
ความหมายของแบบสะท้อนความรู้

ผลการวิจัย

1. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์และคิดรวบยอด จากการใช้สื่อภาพยนตร์เพื่อการเรียนรู้
หลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม 5W 1H สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค
การตั้งคำถาม 5W 1H มากกว่าร้อยละ 80.00

2. การตอบคำถามจากเทคนิคการตั้งคำถาม 5W 1H จากการใช้สื่อภาพยนตร์ พบว่านักเรียนได้
ข้อคิดจากการดูภาพยนตร์โดยสามารถเขียนบรรยายข้อคิดได้ถูกต้อง ชัดเจนและตรงประเด็น คิดเป็น
ร้อยละ 80.56

ด้านการวาดภาพประกอบเรื่อง ที่สามารถสื่อความหมายได้อย่างชัดเจนตรงประเด็น สอดคล้อง
กับเรื่องและมีความคิดสร้างสรรค์ คิดเป็นร้อยละ 92.50 นักเรียนตอบคำถาม 5W 1H จากภาพยนตร์ 12
เรื่องพบว่าประเด็นคำถาม “Where” นักเรียนตอบคำถามได้มากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ย 2.49 รองลงมาเป็น
“How” และ “What” คิดเป็นค่าเฉลี่ย 2.44 และ 2.40 ตามลำดับ ประเด็นคำถามที่นักเรียนตอบได้น้อย
ที่สุด คือ “When” คิดเป็นค่าเฉลี่ย 2.09

การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

นักเรียนส่วนใหญ่มีการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และคิดรวบยอดผ่านการจัดการเรียนรู้
โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H สูงขึ้น จากประเด็นการสรุปความจากเรื่องที่ดูและฟังได้ถูกต้อง
ทั้งข้อความและรูปภาพ การแสดงความคิดเห็นได้อย่างมีเหตุผล การประเมินค่าทั้งข้อดี ข้อเสียได้อย่างมี
เหตุผล ซึ่งนับว่าเป็นกลวิธีที่เหมาะสมสำหรับการสอนเพื่อให้นักเรียนได้ฝึกคิดเป็นขั้นตอน สามารถใช้ได้
กับการเรียนการสอนทุกวิชา โดยครูต้องคอยดูแลและกระตุ้นให้นักเรียนตั้งคำถามและแสวงหาคำตอบจาก
เรื่องที่ดูและฟังอยู่เสมอ และการที่นักเรียนสามารถถ่ายทอดความรู้ความคิดออกเป็นการสรุปด้วยการ
วาดภาพ ทำให้นักเรียนเกิดความคิดรวบยอดในบทเรียนนั้น ๆ ด้วย ทักษะการดูและทักษะการฟัง

เป็นทักษะการสื่อสารพื้นฐานในการดำเนินชีวิตซึ่งอาจไม่ซับซ้อนเท่าทักษะการอ่านแต่เป็นสิ่งที่ครูควรปลูกฝังกระบวนการคิดวิเคราะห์และคิดรวบยอดให้เกิดขึ้นกับนักเรียนอยู่เสมอ โดยต้องสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่ดูและฟังให้ได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เพราะอะไรและอย่างไร จึงสรุปได้ว่าเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H สามารถใช้ได้ผลดีกับกระบวนการพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์และคิดรวบยอด ไม่เพียงเฉพาะกับทักษะการอ่านเท่านั้น แต่ยังสามารถนำไปใช้กับทักษะการฟังและการดูได้โดยผลที่ได้ไม่แตกต่างกันคือช่วยพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และคิดรวบยอดสูงขึ้น

จากผลการที่นักเรียนประเมินความรู้ตนเองในด้านการคิดวิเคราะห์ ความคิดรวบยอด ความคิดสร้างสรรค์และการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ที่เรียนวิชาสาระหนังสือ นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องโดยบอกข้อคิดที่ได้รับ อธิบายการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และการวาดภาพประกอบเรื่องได้อยู่ในระดับที่ชัดเจนเพราะการใช้สื่อภาพยนตร์นักเรียนให้ความสนใจ มีการเรียนรู้อย่างผ่อนคลายอีกทั้งเนื้อหาของภาพยนตร์ที่คัดเลือกมามีความน่าสนใจ เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ผู้สอนได้พิจารณาคัดเลือกภาพยนตร์มาก่อนจะเป็นภาพยนตร์ที่เหมาะสมกับผู้เรียนวัย 10-12 ปี ซึ่งปัจจุบันภาพยนตร์ทุกเรื่องจะมีการจำกัดช่วงอายุในการดูที่เหมาะสมกับภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ ซึ่งทำให้ง่ายต่อการพิจารณายิ่งขึ้น จากการศึกษาวิจัยของบุญญา อนุปุปาโท จลจิตการ (ม.ป.ป.) พบว่านักเรียนสามารถจดจำเนื้อเรื่องในภาพยนตร์ในระยะแรกไม่ค่อยดี ไม่สามารถวิเคราะห์เนื้อหาหรือคำตอบที่สำคัญของเรื่องได้เท่าที่ควร ตอบได้เพียงตัวละครมีใครและนิสัยอย่างไรบ้างแต่เมื่อครูมีการตั้งคำถามที่นักเรียนต้องหาคำตอบหรือความอยากทราบสาเหตุของการกระทำของตัวละครในภาพยนตร์ทำให้มีการคาดการณ์ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันทำให้นักเรียนเริ่มสร้างจินตนาการในการวาดภาพเรื่องราวที่จดจำในภาพยนตร์ได้ ซึ่งกระบวนการคิดตอบคำถามนี้จะซ้ำในระยะเริ่มแรกแต่การชมภาพยนตร์ในเรื่องถัดไปนักเรียนมีพัฒนาการสามารถจับประเด็นสำคัญเนื้อหาสาระของภาพยนตร์ได้ด้วยตนเองมากขึ้น มีการคิดวิเคราะห์เรื่องราวที่เกิดขึ้นในภาพยนตร์ได้จากการตอบคำถามในใบงานแสดงให้เห็นว่านักเรียนมีกระบวนการคิดที่พัฒนาขึ้นสามารถคิดรวบยอดสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในภาพยนตร์ได้ มีการจัดหมวดหมู่ตัวละคร มีการตีความหมาย แก้ปัญหาจากสถานการณ์จำลองได้ นักเรียนมีพัฒนาการด้านการเรียนรู้ดีขึ้นจากการเป็นผู้กระทำด้วยการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล ตัดสินใจเลือกสิ่งทีตนเองจะปฏิบัติหากเกิดสถานการณ์ดังกล่าว

นอกจากนี้ในการจัดการเรียนการสอน ผู้สอนจะมีการอธิบาย พูดคุยกับนักเรียนก่อนเพื่อให้นักเรียนมีความรู้พื้นฐานในเรื่องนั้น ๆ แล้วจึงค่อยให้นักเรียนวิเคราะห์หาเหตุผลว่าทำไมจึงเกิดเหตุการณ์เช่นนั้นในช่วงท้ายชั่วโมง มีการกระตุ้นให้นักเรียนฝึกคิดบ่อย ๆ การอภิปรายกลุ่มย่อยหลังการชมภาพยนตร์เป็นการช่วยฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ การตีความ หลายสิ่งที่เกิดขึ้นในภาพยนตร์บางครั้งสื่อออกมาเพียงภาพจะไม่ได้บอกตรง ๆ นักเรียนจึงต้องอาศัยการตีความมาช่วย จึงส่งผลให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์เรื่องราวต่าง ๆ ในภาพยนตร์ได้ ซึ่งการพูดคุยกับนักเรียนก่อนจะทำให้ให้นักเรียนเข้าสู่จุดประสงค์การชมภาพยนตร์และเป็นการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ สอดคล้องกับสมาน งามสนธิ (2532) เมื่อเตรียมชั้นเรียน

ให้พร้อมที่จะชมภาพยนตร์แล้ว ผู้สอนจะต้องสร้างความเชื่อมโยงประสบการณ์เก่าเพื่อให้เข้าใจเนื้อหาสาระ
ประสบการณ์ใหม่ที่จะได้เรียนรู้จากภาพยนตร์ ผู้สอนต้องระบุให้เห็นว่าแนวความคิดและความคิดรวบยอด
ต่าง ๆ ที่ผู้เรียนจะได้ชม คำถามที่ผู้เรียนจะหาคำตอบได้จากภาพยนตร์ ให้ทราบกิจกรรมที่จะต้องมีส่วนร่วม
ในการเรียนการสอน เช่น อธิบายเนื้อหาความคิดรวบยอดที่นักเรียนได้เรียนมาแล้ว ซึ่งจะเป็นประโยชน์ที่จะ
เข้าใจภาพยนตร์ที่จะได้ชม เขียนข้อความประเด็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนได้ทราบความหมายและจะได้ใช้เป็น
ประโยชน์ในการทำความเข้าใจเรื่องราวได้เป็นอย่างดี เขียนคำถามสำคัญที่จะหาคำตอบได้จากภาพยนตร์

ส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม จะเน้น
กระบวนการคิดวิเคราะห์ในทุก ๆ วิชาจึงทำให้นักเรียนมีพื้นฐานการคิดวิเคราะห์และคิดรวบยอดอยู่ใน
ระดับดี เมื่อได้รับการฝึกโดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม 5W 1H จึงทำให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์และคิด
รวบยอดในระดับดีมาก ทั้งนี้การจัดหลักสูตรตามแนวคิด Fun Find Focus โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้
เลือกเรียนในสิ่งที่ตนเองสนใจ ถนัดและมีความสามารถ ซึ่งหลักสูตรดังกล่าวเป็นนวัตกรรมทางการศึกษา
ที่ช่วยเสริมศักยภาพของนักเรียนแต่ละคนที่โรงเรียนได้จัดทำขึ้น ภายใต้แนวคิดพื้นฐานที่ว่าเด็กทุกคน
ต้องเรียนอย่างมีความสุขสนุกสนาน ได้รู้จักตนเอง ภูมิใจในความสามารถของตนเองตามศักยภาพที่แต่ละ
คนมีอยู่ รู้จัก ตัดสินใจเลือกสรรสิ่งที่ดีมีประโยชน์และเหมาะสมกับตนเอง ในปัจจุบันการจัดการศึกษา
ของชาติได้มีนโยบายจัดการเรียนแบบ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” เมื่อพิจารณาจะเห็นว่าเป็นลักษณะ
การจัดการเรียนที่โรงเรียนสาธิตจุฬาฯ ฝ่ายประถม ได้จัดการเรียนการสอนรูปแบบนี้มาตั้งแต่ปีการศึกษา
2547 เพราะเล็งเห็นว่าการเรียนที่สนุกสนานจะช่วยให้เด็กไม่เครียด มีความสุขในการเรียน ผู้สอน
ต้องการให้นักเรียนเรียนรู้ประสบการณ์ชีวิต คุณธรรมจริยธรรมผ่านสื่อโดยเฉพาะสื่อภาพยนตร์ ที่เป็นภาพ
เคลื่อนไหวมีเสียงประกอบ ตลอดจนเทคนิคการสร้างที่น่าสนใจมาให้นักเรียนได้ศึกษา เป็นการ ศึกษาเพื่อ
ความบันเทิง ซึ่งลักษณะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนส่วนใหญ่จะเป็นการคิดวิเคราะห์สิ่งสำคัญ โดยการ
หาสาระสำคัญของเรื่อง การคิดวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ เป็นการคิดหาความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ

ในด้านความคิดรวบยอด นักเรียนสามารถแยกแยะหรือบอกได้ว่าลักษณะอย่างไรจึงเรียกว่า
การกระทำที่ดี มีพฤติกรรมที่ดี จินตนาซึ่งความคิดรวบยอดนั้น ๆ มีการจัดหมวดหมู่ตัวละคร การนำไป
ใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิต มีการคิดเชื่อมโยงจากการดูภาพยนตร์แล้วเชื่อมโยงสู่การกระทำที่นักเรียน
เคยปฏิบัติมา หากนักเรียนสามารถประเมินและนำไปใช้ได้แสดงให้เห็นว่านักเรียนสามารถคิดวิเคราะห์
ได้ในขั้นสูง การวาดภาพสรุปเรื่องนักเรียนสามารถวาดภาพสื่อสารได้ชัดเจน เป็นการสื่อความหมายของ
ตัวละครและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้เป็นอย่างดี ถึงแม้ว่านักเรียนจะมีโอกาสได้ดูภาพยนตร์ซึ่งในภาพยนตร์
จะมีภาพประกอบให้นักเรียนได้รับรู้ภาพโดยตรงก็ตาม นักเรียนยังคงสามารถแสดงออกถึงความคิด
สร้างสรรค์ จินตนาการในผลงานตามความคิดของตนเองได้ โดยแสดงเอกลักษณ์ที่ชัดเจนของตัวละคร
หรือเหตุการณ์สำคัญได้ โดยนักเรียนสามารถอธิบายภาพที่ตนเองวาดได้ว่าหมายถึงอะไรและภาพ
ส่วนใหญ่สามารถแสดงอารมณ์ของผู้อาวุโสได้ทำให้เข้าใจได้ว่านักเรียนเกิดการเรียนรู้และแสดงออกผ่าน
ใบงาน

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการใช้ภาพยนตร์เป็นสื่อการเรียนรู้ที่นักเรียนสามารถเรียนรู้จากการจำลองภาพเหตุการณ์ชีวิต มีความสนุกสนานเพลิดเพลิน จัดเป็นการเรียนรู้รู้ความบันเทิง สอดคล้องกับอัครพร แสงอรุณเลิศ (2551) พบว่าภาพยนตร์ช่วยสร้างความสนใจของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี สามารถสอนเน้นเรื่องของคุณธรรม จริยธรรม สิ่งที่เป็นนามธรรม สามารถย่อเหตุการณ์และแสดงให้เห็นผลลัพธ์ของการกระทำนั้น ๆ ได้ในเวลาอันสั้น วัยของนักเรียนกำลังก้าวสู่วัยรุ่น เนื้อหาของภาพยนตร์ที่นำมาใช้มักเป็นแนวแอคชั่น แนวผจญภัย แนวตลกขบขัน แนวครอบครัว แนวจินตนาการ ซึ่งภาพยนตร์ที่คัดเลือกมาสามารถทำหน้าที่ของตัวเองได้ดีในการถ่ายทอดสาระสำคัญให้กับผู้ชม สอดคล้องกับ Wendit และ Butis อ้างถึงในวันชนะ บุญชม (2555) ที่กล่าวว่าถ้าภาพยนตร์ที่เลือกมีความเหมาะสมแล้ว สามารถใช้พัฒนาทัศนคติที่ตั้งเป้าหมายไว้ได้ดีกว่าสิ่งพิมพ์

ภาพยนตร์ที่นักเรียนสามารถคิดวิเคราะห์ คิดรวบยอดและนำไปใช้ได้สูงสุด เมื่อพิจารณาเนื้อหาภาพยนตร์ดังกล่าวจะพบว่าเป็นเรื่องใกล้ตัวนักเรียน สอดคล้องกับวันชนะ บุญชม (2555) ความรู้เดิมของผู้เรียนมีส่วนสำคัญเพราะทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาในภาพยนตร์ได้มากขึ้น เช่น นักเรียนคิดถึงการอยู่ค่ายลูกเสือ เป็นการสอนการใช้ชีวิตให้เอาตัวรอดท่ามกลางธรรมชาติ หรือเป็นเรื่องราวของพี่น้องที่ร่วมร่วมอาจมีปัญหะทะเลาะกันบ้างแต่ในที่สุดก็แสดงให้เห็นความรักกัน ช่วยเหลือกันในยามที่ประสบปัญหา ภาพยนตร์เหล่านี้มีเนื้อเรื่องที่ใกล้ตัวนักเรียนหลาย ๆ คนอาจมีประสบการณ์ร่วมกับเหตุการณ์ในภาพยนตร์ ทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อเรื่อง มีอารมณ์ร่วมว่าตนเองจะสามารถนำวิธีการเหล่านี้ไปใช้แก้ปัญหาได้อย่างไร นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ช่วงอายุ 10-12 ปี จะสามารถเข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ ในภาพยนตร์ได้โดยละเอียดมากกว่าเด็กวัย 6-9 ปี เด็กผู้ชายมักชอบภาพยนตร์แนวที่ให้เห็นถึงพลังกำลังทางร่างกาย เด็กผู้หญิงชอบภาพยนตร์แนวที่เน้นความรู้สึก อารมณ์ทางจิตใจ แต่ในวิชาสาระหนึ่งผู้สอนได้เลือกภาพยนตร์ที่นักเรียนสามารถดูได้ทั้งสองเพศ มีเนื้อหาเป็นกลาง เพราะการเลือกใช้สื่อโดยเฉพาะสื่อภาพยนตร์ มีทั้งพฤติกรรมที่ดีและพฤติกรรมที่ไม่ดีเป็นแบบอย่างจึงต้องอาศัยการชี้แนะจากผู้สอนเพิ่มเติมด้วย

จากการตอบคำถาม5W 1H ได้แก่ what where when who why และhow พบว่านักเรียนสามารถตอบคำถามในหัวข้อ where ได้มากที่สุด เป็นการถามเกี่ยวกับเหตุการณ์นี้เกิดที่ไหน ให้ถามว่าที่ไหน ๆ ไปเรื่อย ๆ จนได้ข้อมูลที่เราต้องการครบ เนื่องจากภาพยนตร์เป็นสื่อที่เน้นด้านการดู นักเรียนสามารถเรียนจดจำเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้ชัดเจนมากกว่าคำถามอื่น ๆ ที่มีความเป็นนามธรรม ภาพยนตร์จะแสดงสถานที่ต่าง ๆ ตลอดเรื่องทำให้ผู้เรียนเกิดความคุ้นเคย จำได้เพราะประสาทสัมผัสโดยเฉพาะดวงตา เรื่องของการมองเห็นทำให้จดจำข้อมูลได้ดี เป็นการเรียนรู้จากภาพที่สื่อความหมายได้ดีกว่าอักษร การเรียนรู้เริ่มจากได้สังเกตด้วยการเห็นหรือการมองภาพเป็นอันดับแรก ๆ คำถามที่ตอบได้รองลงมาคือ how หมายถึง อย่างไร เช่น เกิดขึ้นอย่างไร what คืออะไร เช่น เกิดอะไร เป็นเหมือนการสรุปเรื่องว่ามีอะไรเกิดขึ้นบ้าง นักเรียนสามารถเล่าเรื่องย่อ ๆ ได้ ตลอดจนสามารถตอบคำถามที่เป็นเหตุเป็นผล สำหรับข้อคำถาม when หมายถึง เมื่อใด เช่น เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นเมื่อไร ซึ่งข้อคำถามนี้จะค่อนข้างยากเพราะการเขียนอธิบายในใบงานอาจไม่สื่อความเท่ากับการอธิบายในชั้นที่มีผู้สอนคอยซักถามไปเรื่อย ๆ และ

ในเนื้อหาภาพยนตร์บางเรื่องก็ไม่สามารถตอบคำถามประเด็นของ when ได้ ในการฝึกการคิดวิเคราะห์
โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถามแบบ 5W 1H เราไม่จำเป็นต้องใช้หัวข้อคำถามให้ครบทุกข้อก็ได้

ดังนั้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ควรเน้นคือเพื่อเป็นการปลูกฝังทักษะการคิดวิเคราะห์
คิดรวบยอด ให้แก่นักเรียนจำเป็นต้องทำอย่างสม่ำเสมอ เพราะการตั้งคำถามบ่อย ๆ จะทำให้นักเรียน
เกิดความเคยชิน ค้นเคย เกิดการเรียนรู้เข้าใจแนวทางว่าในเรื่องต่าง ๆ นี้จะต้องสนใจดูหรือจับประเด็น
ใดบ้างโดยการหารูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่สนุกสนานควบคู่กันไปย่อมส่งผลดีแก่นักเรียน ในเมื่อ
ทักษะการคิดวิเคราะห์เป็นสิ่งที่มักกับนักเรียนทุกคน ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาจึงจำเป็นต้องนำเทคนิค
การฝึกคิดวิเคราะห์มาใช้ในการเรียนการสอนในทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะเทคนิคการตั้งคำถามซึ่งเป็นเทคนิค
พื้นฐานและมีความเหมาะสมกับธรรมชาติของนักเรียนชั้นประถมศึกษา การตั้งคำถามแบบ 5W 1H เป็น
ประจำจะสร้างความคุ้นเคยนักเรียนเกิดการเรียนรู้ เข้าใจวิธีการคิดได้มากขึ้น และจากการศึกษาพบว่า
การเรียนที่สนุกสนาน บรรยากาศการเรียนที่ไม่เครียด หลักสูตรมีความเหมาะสมกับผู้เรียน ย่อมทำให้ผู้เรียน
เกิดการเรียนที่ดีเช่นกัน ผู้เรียนมีความรู้สึกที่ดี มีเจตคติที่ดีต่อการเรียน การซึมซับความรู้ การถ่ายทอด
ความรู้ของครูและจากสื่อกลางก็ย่อมเป็นไปอย่างง่าย เมื่อนำทั้งสองอย่างมาผนวกกันทั้งการเรียนรู้อัน
ที่สนุกสนานกับการปลูกฝังทักษะการคิดวิเคราะห์เข้าด้วยกัน นักเรียนจะได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่ตาม
เป้าหมายที่คาดหวัง การเรียนโดยใช้ภาพยนตร์ที่ครูเลือกสรรมาแล้วจึงเป็นวิชาหนึ่งที่ช่วยให้นักเรียน
เกิดการคิดวิเคราะห์และคิดรวบยอด เพราะภาพยนตร์เป็นสื่อกลางในการถ่ายทอดความรู้ที่อยู่นอกเหนือ
จากห้องเรียน จึงเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการคิดที่ทางโรงเรียนสามารถจัดให้กับนักเรียนได้ รูปแบบ
การจัดการเรียนการสอนวิชาสาระหนึ่งที่เน้นการคิดวิเคราะห์ สามารถช่วยตอบโจทย์การจัดการเรียน
ตามนโยบายและเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาได้ทางหนึ่ง การหากิจกรรมที่สนุกสนาน
เหมาะสมกับความสนใจของผู้เรียนมาใส่กระบวนการเรียนรู้ด้วยการใช้เทคนิคการตั้งคำถาม จะช่วยให้
นักเรียนได้ฝึกการคิดวิเคราะห์เมื่อฝึกสม่ำเสมอทำให้เกิดเป็นนิสัยติดประจำตัวได้

ข้อเสนอแนะ

การฝึกคิดวิเคราะห์โดยใช้เทคนิค 5W1H เป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนอย่างต่อเนื่องและควรกระตุ้น
ให้นักเรียนตั้งคำถามอยู่เสมอและสามารถทำได้ในทุกวิชา หากนักเรียนสามารถพัฒนากระบวนการคิด
วิเคราะห์ได้ ครูสามารถฝึกทักษะการคิดในชั้นสูงให้กับนักเรียนได้ต่อไป นอกจากนี้มีผลการวิจัยเกี่ยวกับการ
การคิดวิเคราะห์ของนักเรียนระดับประถมศึกษา จากการทดสอบความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์
ระดับชาติ ปังปอนด์ รักอำนวยกิจ (2559) กล่าวว่า ผลการวิจัยเชิงสถิตินักเรียนไทยมีความสามารถในการ
คิดวิเคราะห์ระดับต่ำและระดับการคิดวิเคราะห์แปรผกผันกับเกรดเฉลี่ย ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าสนใจให้ศึกษา
ต่อว่านักเรียนที่มีผลการเรียนดีถึงดีเยี่ยม มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์สัมพันธ์กันหรือไม่ อย่างไร

รายการอ้างอิง

- ชัยวัฒน์ วรรณพงษ์. (2543). ปัญหาการคิดของเด็กไทย. สืบค้นจาก <http://gotoknow.org/posts/249898>.
- ปณณญา อนุปปาโท จลจิตการ. (2559). การใช้สื่อภาพยนตร์เพื่อการเรียนรู้ของเยาวชนจังหวัดชัยภูมิ. สืบค้นจาก www.fapot.org/files/images/01%20UsemmediaForLearning.pdf.
- ปังปอนด์ รักอำนวยกิจ. (2559). ผลการวัดความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์. สืบค้นจาก <http://www.komchadluek.net/news/edu-health/251730>
- วันชนะ บุญชม. (2555). ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านภาษาอังกฤษต่อการเรียนโดยใช้ภาพยนตร์ออนไลน์ของนักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาภาษาอังกฤษ. สาขาวิชาภาษาอังกฤษและภาษาอังกฤษธุรกิจคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, อุบลราชธานี.
- สमान งามสนธิ. (2532). “การวิเคราะห์ผู้ดูภาพยนตร์” ในเอกสารการสอนชุดวิชาการบริหารงานภาพยนตร์. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุทธนันท์ กัลป์กะ. (2556). เจตคติของนักศึกษาต่อการใช้สื่อภาพยนตร์ในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาการพยาบาลบุคคลที่มีปัญหาจิต. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสู่ราษฎร์ธานี (ม.ค.-เม.ย. 56) สืบค้นจาก <http://www.tci/thaijo.org/index.php/rnj/course/12194>.
- อัศวพร แสงอรุณเลิศ. (2551). การใช้ภาพยนตร์เพื่อพัฒนาการเขียนภาษาอังกฤษและการคิดอย่างวิจารณ์ของระดับนักเรียนก้าวหน้า. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต) สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.

ผู้เขียน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประณาท เทียนศรี โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม
อีเมล: tpranart@hotmail.com